

30.1.2024

Kaupunkiteknikan keskus
Investoinnit, Suunnittelu

Konsultti Ramboll Finland Oy /
Katja Virtala

PUISTOSUUNNITELMAN SELOSTUS, TELANIITYN LÄHILIIKUNTA-ALUE

KAAVA-ALUEET: TELANIITYY, IIRISLAHTI JA HAUKILAHTI MUUTOS

**PUISTON NIMI: ISO GRÄSANNIITYY (VL/s), GRÄSANNIITYNKENTTÄ (VU),
GRÄSANNIITYNPÄÄ, GÄDDVIKINTORPPA (VP)**

1. YLEISTÄ

Telaniityn asemakaava-alueelle suunnitellaan uusi lähiliikunta-alue uusine pallokenttineen ja toimintoineen täydentämään Matinkylän urheilupuiston tarjontaa ja helpottamaan lähikoulujen ja palloseurojen liikuntapaikkapainetta. Uusia toimintoja rakennettaessa parannetaan kevyen liikenteen yhteyksiä puiston sisällä ja sen ympäristössä. HSY uudistaa saneerausikäiset vesijohdot ja viemärit.

Suunnittelualue sijaitsee Suur-Tapiolan ja Suur-Matinkylän rajalla, Haukilahdessa. Alueen länsireunassa on Gräsanoja ja kerrostalokortteleita, palo- ja huoltoasema sekä aluetta palveleva pysäköintialue ja baanatasoinen kevyen liikenteen yhteys. Idässä on rivi- ja pientalokortteleita, eteläreunalla Hauenkalliontie. Lähistöllä sijaitsee kaksi koulua.

1.1 Nykytilanne ja lähtökohdat

Suunnittelualueesta merkittävin osa on entistä, avointa ja alavaa viljelymaata. Osa alueesta on metsittynyt. Alue on ulkoilureitteineen osa Gräsanojaa reunustavaa viher- ja virkistysalueverkostoa. Gräsanoja on merkittävä ekologinen yhteys ja kokonaisuus. Alueella on liito-oravan sekä lepakon elinalueita ja kulkureittejä. Alue on tulvaherkkää (meri- ja hulevesitulvat), ja maaperä on pääosin savista. Alueella on kaapeleita sekä saneerausikäisiä vesijohdot ja jätevesiviemäreitä.

Alueen tiivistymisen myötä on tarpeen rakentaa lisää urheilupaikkoja ja viivyttää alueella syntyviä ja alueen kautta virtaavia hulevesiä mahdollisimman lähellä niiden syntypaikkaa. Lisäksi on tarpeen ylläpitää Gräsanojan tulvatilavuutta ja vahvistaa liito-oravan kulkuyhteyksiä.

1.2 Suunnitelman sisältö

Suunnitelmassa esitetään paikat suurelle pallokentälle, kahdelle tenniskentälle, monitoimikentälle sekä kuntoilualueelle, tilavaraus puku- ja pesutilarakennukselle, puistoreittiyhteyksille, hulevesien viivytys-/tulvapainanteille sekä liito-oravien säilytettäville ja kehitettäville reiteille.

Rakennettavat alueet on sijoitettu maaston avoimemmille kohdille huomioiden eläimille merkityksellinen puusto ja sen täydentämismahdollisuus sekä rakennettavan alueen etäisyys Gräsanojasta ja nykyisestä asutuksesta.

Alueen pohjoisosassa uudet toiminnot sijoittuvat nykyisen Telaniitynpolun päälle, joka rakennetaan uudelleen nykyistä pohjoisemmaksi. Telaniitynpolun yhteyteen rakennetaan vesijohtoa, viemäriä sekä kaapeleita.

Alueen länsilaidalla saneerattavat vesijohto- ja viemäriinjat uusitaan auki kaivamattomalla menetelmällä, jolloin niiden päällä sijaitseva nykypuusto säilyy, ja sen läheisyyteen tehdään lisääistutuksia.

Alueen eteläosassa saneerattavat vesijohto- ja viemäriinjat rakennetaan uudestaan osin uusille sijainneille uusien puistopolkujen yhteyteen.

Alueen itäreunalla rakennustoimia ei uloteta kiinni Gräsanojan rantavyöhykkeeseen, johon esitetään vain täydentäviä puuistutuksia ja hulevesien purkureittejä hyödyntäen nykyisiä rumpupaikkoja varoen erityisesti ojan varren nykyisiä suuria puita.

Kentät rakennetaan noin metrin täytöille nykyiseen maanpintaan nähden, ja ne liitetään säilyvään ympäristöön kulkureittien sekä loivaluiskaisten painanteiden avulla. Painanteet toimivat sekä valuma-alueen hulevesiä viivyttävinä, että hulevesitulvatilavuutena. Tulvatilanteessa Gräsanojan pinnantasoa määrää painanteiden pinnantason. Ympäröivät rakennetut alueet ovat huomattavasti suunnittelualuetta korkeammalla, eikä tämä suunnitelma muuta niiden kuivatustilannetta.

Pesu- ja pukutilarakennus suunnitellaan ja rakennetaan erillisessä hankkeessa, josta vastaa Tilapalvelut.

Kaikki savialueille rakennettava pohjavahvistetaan.

Toiminnot ja kulkureitit valaistaan. Reittien perusvalaistus toteutetaan alueelle määritellyllä pylväsväläisintyyppillä. Kenttien valaistus toteutetaan minimoiden hajavalon suuntautuminen ja häikäisy asutuksen suuntaan tai eläimiä häiritsevästi.

Toimintojen yhteydessä aukiomaisten alueiden ja kulkureittien pinnat ovat betonikivettyjä. Kentät ovat korkeatasoisia tekonurmikenttiä, joiden täyttöaines on ekologista materiaalia. Kenttien aidat ovat tummasävyisiä kolmilankaverkkoaitoja, kalusteet ja varusteet laadukkaita valmiskalusteita. Puistopolut ovat kivituhkapintaisia ja painanteet niittykasvillisuutta, jota pidetään hoitotoimin riittävän avoimena hulevesitulvakapasiteetti huomioiden. Pensasistutuksia käytetään harkituissa kohdissa, kuten kenttien ja polkujen väliin jäävissä kapeahkoissa paikoissa, joiden hoitaminen niittynä tai hoitonurmena ei ole järkevää.

Puistoa palvelee nykyinen pysäköintialue ja kääntöpaikka saattopaikkoineen Gräsanojan länsipuolella Matinpuronpolun / Gräsanaaksonkujan päässä.

Gräsanlaaksonkujan pysäköintialueen länsireunalla on baanatasoinen pohjois-eteläsuuntainen kevyen liikenteen yhteys. Em. suuntaan liitytään Telaniitystä Gräsanojan ylittävän Matinpuronsillan yli.

Kevyen liikenteen yhteyksiä tuleville Telaniityn pelikentille voidaan parantaa Hauenkalliontien eteläreunan kevyen liikenteen väylän reunaan sijoitettavien portaiden avulla. Porrasyhteys lyhentää nykyreittejä kuljettavaa matkaa Hauenkalliontien sillan ali lähiliikunta-alueen suuntaan. Katualueelle sijoittuvat toimenpiteet tehdään erillisen suunnitelman mukaan.

Pyöräpysäköintipaikat sijoitetaan kenttien läheisyyteen.

1.3 Esteettömyys

Rakennettavat kulkureitit ovat esteettömyyden perustasoa ja liittyvät luontevasti nykyisiin reitteihin. Uusien reittien pituuskaltevuudet ovat maltillisia ollen maksimissaan paikallisesti 8 %, ja ne ovat kivituhkapintaisia. Reitit ovat valaistuja, talvikunnossapidettäviä, ja niiden varrelle sijoitetaan istumapaikkoja sekä roska-astioita. Urheilu- ja kuntoilualueet varusteineen on suunniteltu huomioiden laaja käyttäjäkunta.

2. SUUNNITELMAN VAIKUTUKSET

Uudet urheilualueet täydentävät Matinkylän urheilupuiston tarjontaa helpottaen laajaa liikuntapaikkatarvetta. Urheilutoiminnot kaupunkirakenteessa ovat helposti saavutettavissa, ja niiden rakentamisen myötä kevyen liikenteen valaistus ja kunnossapidettävä kulkureittiverkosto alueella paranee. Myös alueen kunnallistekniikkaa uudistetaan urheilualueiden rakentamisen yhteydessä.

Painanejärjestelyin kompensoidaan kenttien rakentamisen vaikutus nykyiseen hulevesitulvatilavuuteen ja hillitään Gräsanojan alajuoksun omaosuuksien kiintoaines- ja ravinnekuormitusta.

Uudistukset tehdään lakisääteisesti suojellun liito-oravan sekä taimenen edellytykset säilyttämällä. Nämä lajit toimivat ns. sateenvarjolajeina, ja ne huomioimalla alueen luontoarvot tulevat samalla huomioiduksi monipuolisemmin kuin vain em. lajien osalta.

Kaupunkikuvallisesti kentät sovitetaan ympäristöönsä painanteiden, uusien kulkureittien sekä erityisesti liito-oravaa palvelevien täydennysistutuksien avulla. Istutukset ovat myös merkittävä osa uudistuksien reuna-alueiden käsittelyä nykyasutuksen suuntaan.

3. KUSTANNUKSET

Puistosuunnitelman mukaisen toteutuksen rakennuskustannukset ilman arvonnalisäveroa ovat noin 5,4 milj. euroa. Alueen ylläpitokustannukset ovat noin 15000 euroa / vuosi. Summat eivät sisällä puku- ja pesutilarakennuksen osuutta kustannuksiin tai ylläpitoon.

4. VUOROVAIKUTUS

Puistosuunnitelmaluonnos on ollut kommentoitavana 21.12.2023 - 14.1.2024 välisen ajan Ota kantaa -palvelussa, ja muutamia kommentteja toimitettiin myös sähköpostitse. Ota kantaa -palaute oli runsasta ja yhteensä palautetta tuli yli 200 kappaletta. Ensisijaisiksi näkökulmiksi muodostuivat joko koko hankkeen vastustaminen tai kannatus lukuisin perusteluin. Kommenttiajan jälkeen suunnitelmaluonnos on viimeistely lisäten suunnitelman asemapiirustukselle näkyviin lepakoiden elinpiiri. Suunnitelman hyväksymisestä päättää Espoon tekninen lautakunta.

5. MUUTA

Suunnittelua on tehty yhteistyössä Espoon liikunnan ja urheilun tulosityksikön kanssa. Suunnittelun ohjausryhmässä on ollut mukana asiantuntijoita myös Espoon ympäristönsuojelusta.